मुठभर धान्य योजना

० ते ६ वर्ष वयोगटातील बालकांना कुपोषणाच्या दृष्टचक्रातून बाहेर काढण्यासाठी अकोला जिल्ह्यात लोकसहभागातून विशेष प्रयत्न होत आहे. विशेष म्हणजे मुर्तिजापूर तालुक्यातील हिरपूर या छोट्या गावाने लोकसहभाच्या माध्यमातून गरीब कुटुंबातील कुपोषित बालकांना कुपोषणाच्या बाहेर काढण्यासाठी यशस्वीरित्या मुठभर धान्य योजना राबविली आहे.

हिरपूर ग्रामपंचायतीमध्ये नियमीत होणाऱ्या ग्रामसभेत गावातील गरीब कुटुंबातील मुलांना कुपोषणाच्या बाहेर काढण्यावर चर्चा करण्यात आली. या चर्चेमध्ये जी गरीब कुटुंबे आहेत, अशा लोकांना आधार देण्याची गरज असल्याचे मत व्यक्त करण्यात आले त्यामुळे कुपोषण निर्मुलनाची जबाबदारी समजातील प्रत्येक घटकांची असून, लोकसहभागातून कुपोषणावर मात करता येऊ शकतो ही येथील लोकांना पटली व त्यांनी या सामाजिक कार्यात भाग घेऊन मुठ धान्य गोळा करण्याचे ठरविले.

त्यानुसार गावातील काही कुटुंबांनी धान्य स्वरुपात तर काहींनी आर्थिक स्वरुपात मदत केली. या उपक्रमा अंतर्गत हिरपूर गावात एकाच दिवशी गावकऱ्यांनी लोकसहभागातून २ क्विंटल ३० किलो धान्य गोळा केले. या उपक्रमामुळे हिरपूर गावाने अकोला जिल्ह्यात आदर्श निर्माण केला. हिरपूर गावात लोकसहभागातून यशस्वी झालेल्या मुठभर धान्य योजनेची माहिती जिल्ह्यातील इतर गावांना देण्यात आली. या योजनेविषयी जिल्ह्यात जनजागृती करण्यात आली. वर्तमानपत्रांनी सुद्धा योजनेची दखल घेऊन मोठ्या प्रमाणात या उपक्रमाला प्रसिद्धी दिली. बघता - बघता या योजनेची माहिती संपूर्ण जिल्ह्यात पसरली. जिल्ह्यातील गावात कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्यासाठी ही योजना यशस्वी करण्यासाठी कार्यशाळा, बैठका घेण्यात आल्या. अकोला जिल्ह्यात विविध गावांमध्ये मुठभर धान्य योजनेतून ८०० क्विंटल धान्य (सोयाबीन, डाळी) व रक्कम रु. १८०३३६/- जमा करण्यात आले आहे.

अकोट तालुक्यातील चौव्हाटी येथे जिल्हास्तरीय पाककृती कार्यशाळा घेण्यात आली. कार्यशाळेत ६०००लोक उपस्थित होते. या कार्यशाळेत लोकसहभागातून गोळा झालेल्या धान्यापासून विविध प्रकारच्या पाक कृती करून दाखविण्यात आल्या. पाक कृतीच्या प्रदर्शनातून लोकांना कुपोषित बालकांना द्यावयाच्या आहाराबाबत माहिती देण्यात आली. लोकसहभागातून गोळा झालेल्या धान्यापासून लोकांना विविध प्रकारच्या पाक कृती करून दाखविण्यात आल्या. मुलांना त्यांच्या चवीनुसार, आवडीनुसार आहार तयार करुन खाऊ घातल्यास, निश्चितचं त्यांचे वजन वाढते, ही बाब मुठभर धान्य योजनेतून जमा झालेल्या धान्यामुळे बालकांना कुपोषणातून बाहेर काढण्यास मदत होत आहे.